

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, torek 17. aprila 1951

LETO XII, ŠT. 91 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 DIN

DELAVSKI SVETI SE UVELJAVLJAJO

V procesu utrjevanja in poglobljanja naše socialistične demokracije in postopnega prenašanja prejšnjih državnih funkcij na organizacije neposrednih proizvajalcev — na delavske svete in upravne odbore — smo v zadnjem času napravili velik korak naprej. Odločujoči vpliv neposrednih proizvajalcev prodira že v generalne direktorije posameznih gospodarskih panog, ki so jih doslej izključno vodili ministri — generalni direktorji pod vodstvom vlade. Direktorije se spreminjajo v gospodarska združenja, ki jih vodijo predstavniki delovnih kolektivov. Ta razvoj, ki pomeni hkrati spreminjanje državne lastnine v višjo obliko splošne ljudske lastnine pod upravo neposrednih proizvajalcev, je nujno izzval tudi potrebo reorganizacije zvezne vlade in republiških virov.

Ceprav je sistem delavskih svetov šele v začetku svojega razvoja, dobiva čedalje bolj pravo socialistično vsebino. Proces osamosvojitve podjetij in uveljavljanja delavskih svetov pa moramo še pospešiti. Predstavniki kolektiva v delavskih svetih morajo ne samo formalno, marveč dejansko sodelovati v vodstvu našega gospodarstva. Od danes do jutri tega seveda ne moremo doseči, lahko pa pospešimo ta proces poglobljanja socialistične demokracije pri upravljanju gospodarstva, če sproti odkrivamo slabosti in napake in hkrati poskrbimo, da se ne bodo ponavljale. Člani delavskih svetov se bodo čedalje bolj zavestno in odgovorno vključevali v delo podjetij. Mnogo primerov nam kaže, da so se delavski sveti in upravni odbori že dobro vživeli v svoje naloge in se uveljavili. Pokazali so zrelost in tudi potrebno odločnost. Najbolj prihaja njihov vpliv do izraza v borbi za plan. To smo spoznali že lani v zadnjem četrtletju, takoj ko so delavski sveti prevzeli odgovornost pred kolektivom in pred vsem delovnim ljudstvom za pravilno delo podjetij.

Mnogo primerov nam kaže, da so se delavski sveti in upravni odbori že dobro vživeli v svoje naloge in se uveljavili. Pokazali so zrelost in tudi potrebno odločnost. Najbolj prihaja njihov vpliv do izraza v borbi za plan. To smo spoznali že lani v zadnjem četrtletju, takoj ko so delavski sveti prevzeli odgovornost pred kolektivom in pred vsem delovnim ljudstvom za pravilno delo podjetij.

Govor Borisa Kidriča o svobodnem združevanju neposrednih proizvajalcev

Na običnem zboru »Društva ekonomistov Srbije«, ki je bil v ponedeljek v dvorani gospodarske fakultete v Beogradu, je v diskusiji po poročilih govoril tudi predsednik Gospodarskega sveta Boris Kidrič. V svojem govoru je pokazal zlasti na nekatere značilnosti v zvezi s teorijo o odmiranju države in prehodu k svobodnemu združevanju neposrednih proizvajalcev. Med drugim je predsednik Kidrič dejal:

»Mi dejansko prehajamo v svobodno združevanje neposrednih proizvajalcev. Ta proces, ki je edino mogoče v resnici gradiviti socializma, sprojavamo v posebnih okoliščinah, ob zastalosti proizvajalnih silah in ob nezasičenem pritisku vzhodnega imperikalizma ter v splošni svetovni vojni psihozi. Torej v okoliščinah, ki same po sebi govorijo za birokratizem, za prisilno organizacijo. Mi pa navzlic temu smo ustvarjali svobodno združevanje neposrednih proizvajalcev. Kaj pa naj to pomeni v takih okoliščinah? To pomeni, da je treba krepiti zavest, ki naj nadomesti administrativni pritisk.«

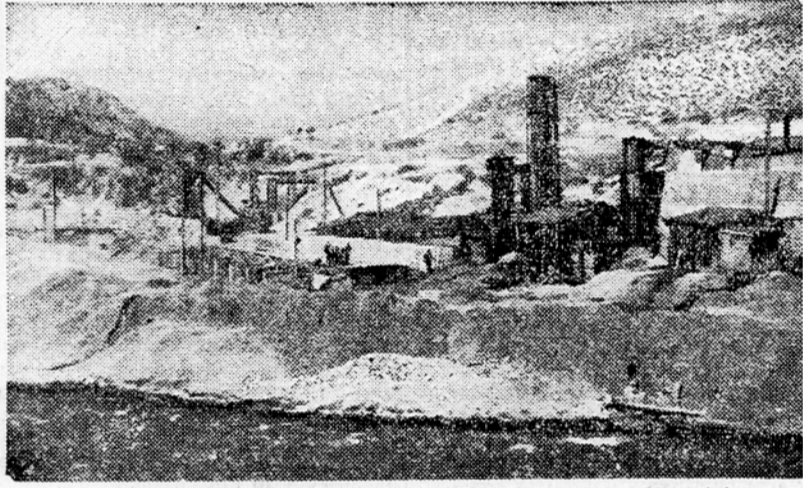
V svojem govoru je predsednik Kidrič ugotovil, da si brez krepitve ekonomske socialistične zavesti ni mogoče zamisliti nadaljnji razvoj našega združevanja neposrednih proizvajalcev. Pri nas so še škodljivi ostanki sovjetske prakse, ko radi za vsako ceno stvari posplošujemo in ko povzdigujemo vsak pozitivni pojav. Nadalje se bo še pojavljala tendenca birokratizacije in administrativnih ukrepov. Težave pa bodo tudi pri podjetjih (tovarnah), v kolikor se bodo namreč svobodno začeli uveljavljati ekonomski zakoni. Če bi se pa morali

pol v Slovenski Bistrici je delavski svet dosegel, da se je hitro dvignila delovna disciplina in je bistveno padlo število izostankov. Našteli bi lahko še vrsto sijajnih primerov demokratičnega upravljanja podjetij, ki se kaže v dnevnem sodelovanju uprave podjetja z izvoljenimi predstavniki kolektiva, kakor to vidimo zlasti pri gradbenih podjetjih »Projekt« in »Pionir«, v tovarni »Izskra« v Lescah ali pa v tovarni »Iskra« v Kranju, kjer je delavski svet z vso nepopustljivo začel borbo za zmanjšanje prevelikega izmečka v proizvodnji, hkrati pa je z isto odločnostjo poskrbel za dnevni prevoz delavcev iz okolice z avtobusi.

Nadaljevanje na 2. strani

Oljni škripljci in nafta v Dalmaciji

V okolici Sinja v Srednji Dalmaciji so ob reki Cetinja že lani začeli uspešno pridobivati nafto iz oljnih škripljcev. V pečeh s posebnimi napravami zgeje rudo, pri čemer nafta izhlapi; ti hlapi se nato zgošče v gosto tekočo nafto, iz katerih se lahko nadalje pridobivajo razni derivati. Nafta iz

Peč za predelovanje oljnih škripljcev v okolici Sinja ob reki Cetini

Sinja predelujejo v reški rafineriji. Da bi pridobili čim več lahkih olj, so začeli to nafto kemično predelovati po načinu »krekiranja«, pri čemer se iz težkih olj po posebnem postopku (ki je podoben pridobivanju sintetičnega bencina) dobe lahki derivati. Prve polkusne naprave za »krekiranje« so postavili v reški rafineriji po projektu inž. Teržica. Rezultati so prav zadovoljivi. Zato bodo zgradili še nove take naprave, verjetno kar v Sinju, kjer pridobivajo iz škripljca nafto.

Vzporedno s čedalje večjim izkoriščanjem oljnih škripljcev na področju Sinja potekajo v Dalmaciji obsežna raziskovalna dela, ki imajo namen, odkriti nova nahajališča bituminoznih škripljcev in tudi nafte. Ekipa Zavoda za geološka raziskovanja LR Hrvatske so opremljene z najmodernejšimi aparati za raziskovanje podzemskih slojev po seizmografski, geoelektrični in magnetometrijski metodi. Pri prvi metodi raziskujejo, kako odbijajo posamezni podzemski sloji strujanje, ki jih povzročajo manjše eksplozije na površini zemlje. Pri drugi in tretji metodi pa raziskujejo odbijanje elektromagnetnih valov. Razen v okolici Sinja imamo po vseh znakih sodeč velika nahajališča oljnih škripljcev tudi v drugih področjih Dalmacije. Obsež-

JAVNA SEJA ODBORA ZA ZUNANJE ZADEVE

Ljudske skupščine FLRJ

Odgovori Veljka Vlahoviča in dr. Vilfana na vprašanje ljudskih poslancev. — Dr. Bebler o delu naše delegacije v OZN

Beograd, 16. apr. (Tanjug). Danes je bila četrta javna seja odbora za zunanje zadeve Ljudske skupščine FLRJ, na kateri so obravnavali mednarodne odnose FLRJ ter gospodarske in trgovinske odnose Jugoslavije. Na isti seji je stalni predstavnik FLRJ pri Združenih narodih dr. Aleš Bebler kratko poročal o delu jugoslovanske delegacije v Združenih narodih.

Na vprašanja o mednarodnih odnosih Jugoslavije je v odsotnosti zunanjega ministra Edvarda Kardelja odgovarjal Veljko Vlahovič, predsednik Sveta za zunanje zadeve pri zunanjem ministru.

Poostritev odnosov z Madžarsko

Veljko Vlahovič je v odgovoru na vprašanje poslanca Miloša Carevica o poostritvi odnosov z Madžarsko naglasil, da je bil incident, ki so ga izzvali madžarski vladni predstavniki v Beogradu, samo uvod za novo gonjo zoper FLRJ, za nove note in novo serijo obmejnih incidentov. Madžarska vlada je privikala v mednarodnih diplomatskih odnosih vpeljala prakso grobega oviranja našega diplomatskega predstavnika, da bi opravljal svoje funkcije. Čeprav je bil naš odpravnik poslov Ninko Denović že za 3. april poklican na poročanje v Beograd, še vedno ni dobil dovoljenja za odhod iz Budimpešte.

Grozilni ton madžarskih not kaže namo madžarske vlade, da bi rada umetno izvala nadaljnje zaostrovanje odnosov. Ker vlada FLRJ ni vedela, kaj vse namerava madžarska vlada, je bila prisiljena storiti ukrepe, da bi zavarovala uslužbence našega poslanstva v Budimpešti in njihovih družin pred morebitnimi izpadi. Naša vlada je med drugim prosila švicarsko vlado, da bi v primeru, ako ne bi bili možni stiki med našim poslanstvom in ministrstvom za zunanje zadeve FLRJ, izkazala potrebno pomoč našim uslužbencem. Švicarska vlada je sprejela to našo prošnjo in je dala potrebna navodila svojemu poslaniku v Budimpešti.

Usoda bolgarskih beguncev

Ljudski poslanec Siniša Stanković je prošil za natančnejša obvestila o vzrokih, ki silijo bolgarske državljane, da prihajajo v našo državo ter o oblikah gostoljublja, ki ga namerava vlada FLRJ izkazati bolgarskim državljanom, kateri prosijo za zavetje v naši državi. Veljko Vlahovič je sporočil zunanje-političnemu odboru, da je samo v zadnjih 45 dneh pribežalo iz Bolgarije v Jugoslavijo 282 oseb. Po večini so siromašni kmetje, intelektualci, študenti, vojniki in miličniki. Gre za ljudi, ki

niso mogli več prenašati nasilstev bolgarskih oblasti in policije. Za begunce je dobro preskrbljeno in dobe vsi primerno zaposlitev.

Ljudski poslanec Siniša Stanković se je zahvalil za pojasnilo, omenil bratsko sodelovanje med Jugoslavijo in Bolgarijo do informbirojske resolucije in opozoril da je sedanja Cervenikova vlada kot ekspoziura tujih interesov in poslušno orodje v rokah moskovske hegemonistične sile uničila to veliko delo, ki je bilo na poti najbolje uresničitve. Prepričan sem, je dejal Stanković, da izražam čustva naših najsišjih delovnih množic, če pravim, da bo jugoslovansko ljudstvo in vsa Jugoslavija s simpatijami spremljala vse napore bolgarskega ljudstva v njegovem boju za resnično neodvisnost, samostojno in svobodno življenje v lastni državi. Bolgarski narod bo našel pri svojih prizadevanjih za nadaljnje zblizanje z jugoslovanskimi narodi popolno moralno oporo vsakega državljanca naše socialistične države.

Nato je ljudski poslanec Ivan Karaiwanov govoril o terorističnem režimu v Bolgariji, ki ni diktatura proletariata, marveč diktatura nad ljudstvom, nad proletariatom. Množični begi čez mejo so prva vidna oblika boja bolgarskega ljudstva proti njegovim informbirojskim voditeljem. To bežanje, je dejal Karaiwanov, potrjuje, da bolgarsko ljudstvo ne odobrava

ZAHVALA TRYGVE LIEJA MARŠALU TITU

Atene, 16. apr. (Tanjug). Generalni sekretar Združenih narodov g. Trygve Lie je postal pri prihodu v Atene predsedniku vlade FLRJ maršalu Josipu Brozu Titu tole brzojavko:

»Najlepša hvala za topli sprejem, ki ste ga prirredili gospoj Lie, meni in mojemu spremstvu v in jugoslovanski narodi. Bivanje v Vaši državi nam je omogočilo spoznati duha Vaših narodov, njihove probleme, pa tudi hrabrost in odločnost, s katerima jih premagujejo. Nikoli ne bomo pozabili na dni, ki smo jih preživeli v Vaši državi in na prisrčno gostoljubje naših gostiteljev.«

Podobno brzojavko je poslal Trygve Lie tudi ministru Milovanu Djilasu, pomočniku ministra za zunanje zadeve FLRJ dr. Jožetu Vilfanu in stalnemu delegatu FLRJ v OZN dr. Alešu Beblerju.

Trygve Lie v Atenah

Atene, 16. apr. (Tanjug). Včeraj popoldne je prispel v Atene generalni tajnik OZN Trygve Lie, ki bo s svojim spremstvom ostal v Grčiji 3 dni.

V Industriji motorjev v Rakovici montirajo vsak dan 4 traktorje goseničarje

Nedavno je kolektiv Industrije motorjev v Rakovici dovršil prvo serijo doma izdelanih traktorjev na kolesih, ki so bili razposlani kmetičkim delovnim združenjem in državnim kmetijskim posestvom in že pomagajo pri pomladanskih setvenih delih. V tovarni gradijo sedaj drugo serijo 50 traktorjev, ki bo dovršena konec meseca. Kolektiv tovarne v Rakovici je obvladal vse probleme, ki so v zvezi s serijsko proizvodnjo traktorjev. Sedanja proizvodnja je že dosegla tak obseg, da lahko z domačimi traktorji

nadomestimo izpadek vseh tistih traktorjev, ki niso več uporabni. Vse kaže, da bo prihodnje leto serijska proizvodnja domačih traktorjev zavzela že tak obseg, da bomo izdelali 1500 traktorjev, kakor to določa naš petletni plan.

Delovni kolektiv industrije motorjev pa se je lotil še druge važne naloge. Po pogodbi z znano italijansko tovarno »Ansaldo« je začel iz uvoženih delov montirati velike traktorje goseničarje, ki so potrebni za najtežja dela v kmetijstvu, v gozdni industriji, zlasti pa za rigolanje vinogradov, primerni pa so tudi za pogon mlatnice, selektorjev in drugih mlatinskih strojev in mlinov. Za potrebe gozdne proizvodnje so opremljeni tudi z vitli za izvlačenje težkih hlodov iz gozdnih terenov in globokih prepadov. Če pa jih opremimo s posebnim mehanizmom, se lahko uporabljajo tudi kot buldožerji pri gradnji cest, pri melioracijskih in drugih zemeljskih delih. Industrija motorjev v Rakovici ima tudi licenco za lastno proizvodnjo teh traktorjev, sedaj pa montira te traktorje iz uvoženih delov. Dnevno dovršijo v tovarni montažo štiri traktorje goseničarje. Do konca preteklega tedna so jih sestavili že 40, do konca meseca pa bodo dovršili prvo serijo, ki obsega 70 takih traktorjev.

KREDIT ZDA JUGOSLAVIJI ZA NABAVO SUROVIN

Washington, 16. apr. (Tanjug). Predsednik ZDA Truman je poslal pismo predsedniku odbora za zunanje zadeve predstavniškega doma in senata, v katerem jima sporoča, da je na podlagi zakona o medsebojni pomoči iz leta 1949 izdal sklep, da Jugoslaviji na razpolago kredit v znesku 29 milijonov dolarjev za nabavo surovin.

PROSLAVA 10 LETNICE OF V TRSTU

Trst, 16. aprila. (Tanjug). Izvršni odbor Osvobodilne fronte je na današnji seji ugotovil, da je za proslavo 10-letnice Osvobodilne fronte veliko zanimanje. Zbiranje gradiva in dokumentov je bilo izvedeno v vseh krajih angloameriške cone STO. Glavna proslava bo 22. aprila v Trstu. Na seji je bilo sklenjeno, da bodo pripravili glavno razstavo dokumentov in gradiva iz narodnoosvobodilne fronte za začetek septembra. Izvršni odbor bo poslal večjo skupino članov Osvobodilne fronte na proslavo v Ljubljano. Posebna štafeta bo izročila pozdrave Slovencev angloameriške cone STO maršalu Titu. Štafeta bo odšla dne 20. aprila iz Trsta.

Posmrtno ostanke italijanskih partizanov so pokopali v Milanu

Milano, 16. aprila. Včeraj zjutraj je privozil v Milan vlak s posmrtnimi ostanki 30 italijanskih partizanov, ki so se med vojno borili in našli smrt v Jugoslaviji. Na postaji so bili navzoči v imenu italijanske vojske general Umberto Utili, partizani, ki so se borili v Jugoslaviji, družine padlih borcev, člani garibaldinskega društva in meščani. V imenu jugoslovanskega predstavništva v Milanu so se udeležili sprejema generalni konzul Marko Karadžole ter vicekonzul Markotič in Vodopivec. Posmrtni ostanke so izkazali vojaške časti, nato pa je sprejeli krenil proti milanskemu pokopališču, kjer so ostanke pokopali.

politike informbirojskih voditeljev in da goji velike simpatije do jugoslovanskih narodov, do jugoslovanskih narodov. Množični beg bolgarskega ljudstva čez mejo dokazuje, da se bolgarski vojak v primeru vojne ne bo premišljal, če naj stopi na stran jugoslovanske armade in se bojuje proti tistim, ki ga hočejo pahniti v bratomorno vojno.

Trgovinski dogovori s Francijo in Grčijo

V drugi točki dnevnega reda je na vprašanje ljudske poslanca Ivana Reganta o trgovinskih zvezah Jugoslavije s tujino odgovoril pomočnik ministra za zunanje zadeve dr. Jože Vilfan, ki se je dotaknil pred kratkim sklenjenih sporazumov s Francijo in Grčijo. Pogajanja s Francijo so se končala s podpisom rednega trgovinskega sporazuma za leto 1951. In 1952. s sporazumom o dobavi opreme za vojno industrijo, sporazumom o zavarovanju francoskih dobrin, pravico in koristi, ki so jih zadelo jugoslovanski ukrepi o nacionalizaciji, ter s podpisom konvencije o začasnih ureditvi jugoslovanskih in njihovih davkov. Trgovinski sporazum določa redno zamenjavo v vrednosti 4 do 5 milijard francoskih frankov na vsaki strani. Jugoslavija bo trgovala tako z metropolo kot z državami Francoske unije, posebno s Severno Afriko. Po posebnem sporazumu bo Francija dobavila v roku treh let opremo za vojno industrijo v vrednosti 5 milijard frankov. Ta sporazum temelji na kreditu, ki ga dajejo francoski izvozniki. Za francosko nacionalizirano premoženje na Jugoslavija izplačala 14.300.000 dolarjev v prihodnjih 10 letih, s čimer so poravnane vse francoske zahteve iz nacionalizacije in drugih omejitev. Jugoslavija bo svoje finančne obveznosti do Francije svedelo izločilo s protivednostjo iz jugoslovanskega izvoza. Poleg tega bo sprejel tudi poseben investicijski sporazum s Francijo, kar je odvisno tudi od kredita, ki ga bo dala Mednarodna

Nadaljevanje na 2. strani

Mac Arthur bo v četrtek govoril pred kongresom

Washington, 16. aprila. (Un. Pr.) Predstavniki doma je soglasno sprejel predlog voditelja demokratske večine Johna Mac Cormicka, da naj general Mac Arthur na skupnem sestanku obeh zbornic razloži svoje mnenje o korejskem spopadu. Računajo, da bo Mac Arthur govoril pred kongresom v četrtek popoldne.

V Ljubljani so se sestali rajonski zbori Osvobodilne fronte

Te dni so v Ljubljani zasedali rajonski zbori OF, kjer so se med drugim pomenili o zboljšanju političnega dela Fronte, dela društev in svetov. Povsod so izvolili delegate za III. kongres OF in izrekli priznanje najboljšim terenskim frontnim organizacijam v šestmesečnem tekmovanju. Zboru v rajonu Polje je prisostvoval v imenu IOOF Slovenije član IOOF in predsednik mestnega odbora OF tov. Vlado Krivic. Politično poročilo je imel tov. Tone Maček, predsednik ROOF, ki je naglasil, da se uspeh dela Fronte kaže v doslej največji udeležbi na volitvah in v dejstvu, da je pri njih 80% gospodarstev v petih kmetijskih delovnih združenjih vključevanje novih članov OF iz vrst mladine, na vključevanje članov zborov v konkretno delo na terenu, na to, da bi terenski odbori OF postali politično vodstvo na svojem področju.

Po poročilu so člani zborov posebno živahno razpravljali o delu z mladino in izpopolnjevanju sistema dela Fronte.

Na zboru je govoril tudi tov. Krivic, ki je navedel med drugim tudi te misli: Dolžnost članov zborov je ob 10. obletnici OF, da vnašajo v organizacijo na terenu revolucionarnega duha, s katerim je Fronta zmagovala ves čas svojega obstoja. Zato je treba čistiti frontne organizacije vseh vrst njecev, takih, ki so prišli vanje iz karierističnih nagibov, in vključevati vanjo nove revolucionarne sile, posebno iz vrst delavske mladine in mladine sploh, ki jo je treba vzgajati v revolucionarnem duhu, v duhu premagovanja težav in skromnosti. Ena osnovnih slabosti pri dosedanjem delu z mladino je bilo brez dvoma v tem, da se je v organizacijah OF vkoreninilo prepričanje, da se mladinska vprašanja tičejo zgolj mladinske organizacije. Več pozornosti morajo organizacije OF posvečati predvojaški in izvenarmadni vzgoji, kar se ne more imeti samo za nalogo Zveze borcev.«

Nato je tov. Krivic govoril o novih načinih političnega dela Fronte in množičnih organizacij. »Odlučno se je treba boriti proti sestankarstvu in problematizaciji z različnimi funkcijami, več pa je treba delati v svetlih in družinskih in iskati novih oblik, zlasti individualnega frontnega dela. Težišče reševanja gospodarskih vprašanj pa je treba povsem prenesti z OF sestankov na zborove volivcev in svete. Delo Ljudske inspekcije in sve-

to v se ni povsod povezano in podprto od mestnih in rajonskih poslancev. Zato čisto najvažnejši in najpomembnejši predlogi volivcev ostajajo nereseni ali pa se zelo počasi rešujejo. Frontne organizacije morajo bolj kontrolirati našo upravo in gospodarski aparat, ki marsikje zasluži grobo, odločneje nastopiti proti ljudem, ki so se birokratizirali, ter organizirati pomoč s prostovoljci. Terenske organizacije OF naj tesneje sodelujejo s sindikati, kar bo prineslo ponovno vključevanje in izboljšanje političnega in kulturnoprosvetnega dela na terenu ter omogočilo reševanje skupnih gospodarskih, socialnih in komunalnih vprašanj ob sodelovanju delovnih kolektivov tovarn in ustanov z lokalno upravo in oblastjo. Prvi rezultati takega načina se že kažejo. Tov. Krivic je nadalje govoril o nekaterih mednarodnih problemih, o pomenu odstavitve Mac Arthurja, o reorganizaciji vlade LRS, zmanjšanju državnega aparata ter o vprašanju preskrbe.

Ob zaključku zborov pa je bil za najboljši teren V. rajona v šestmesečnem tekmovanju razglašen teren Zaloga, ki je prejel prehodno zastavo v trajno last in nagrado 20.000 din. Drugi po vrsti pa je bil teren Zadobrova, ki mu je zbor dal priznanje in je prejel nagrado 10.000 din.

Slavni angleški pianist Kendall Taylor je včeraj v Ljubljani zadržal za zakonski pristan. Za svojo življenjsko družico si je izbral Mirjano Nikolič, ženo Britanskega sveta v Beogradu. Za priči pri poroki sta bila skladateljica Marjan Kozina in Valens Vodušek. Cilj poročne potovanja novoporočencev je Trška gora. Obilo sreče!

Javna seja odbora za zunanje zadeve Ljudske skupščine FLRJ

Nadaljevanje s 1. strani

banka Jugoslaviji v francoskih francih. V okviru tega sporazuma namerna Jugoslavija naročiti v Franciji tovarno sode, transformatorske postaje, daljnovode, naprave za cementno tovarno itd.

Glede pogodbe o trgovinski zamenjavi z Grčijo je Vilfan poudaril, da se zamenjava po svoji sestavi razlikuje od predvojnega zamenjave. Pred vojno je Jugoslavija izvažala v Grčijo samo proizvode svoje živilarske panoge, les in žito. V sedanjem enoletnem sporazumu, ki doloca zamenjavo v vrednosti 5 milijonov dolarjev na vsaki strani, bo izvažala Jugoslavija kemične izdelke ter izdelke farmacevtske industrije. Na grškem tržišču je zagotovljena tudi prodaja več vrst jugoslovanskih industrijskih izdelkov, kot so pnevmatični sveteri, električni motorji, transformatorji, tovorni vagoni, lokomotive za ozki tir, računski stroji, akumulatorji itd.

Atera Novak v Pragi

Nato je ljudski poslanec Marko Nikčič vprašal zastopnika ministra za zunanje zadeve Veljka Vlahoviča o izginotju uslužbenca jugoslovanskega veleposlanstva v Pragi Novaka.

Veljko Vlahovič je v svojem odgovoru opozoril na dejstvo, da je šele po 13 dneh, potem ko je poslala naša vlada vladi CSR dve notii o izginotju Novaka in ko je o njegovem primeru pisal skoraj ves svetovni tisk, prišel kratak odgovor, da je Novak prošil za zavetje v CSR, nakar so objavili tudi Novakovo izjavo po časopisu in radiu.

Zadeva za Novakom je skrivnostna. Vsa dejstva navajajo na zaključek, da ta ni protovojno zaprosil za zavetje, temveč da gre za precej mračno stvar. Dejstvo, da je bilo treba 13 dni čakati na določen odgovor, in obvestilo kaže na to, da je bilo treba Novaka pripraviti za določeno izjavo. Obstoji upravičen dvom, da je v zvezi z napovedanimi procesi, ki se pripravljajo na Českoslovaškem, potrebna neka zveza z Jugoslavijo in da mora Novak, ki je opravljal funkcijo radiotelegrafista, služiti kot neka zveza, da se poveže bližnji proces z Jugoslavijo.

Delo jugoslovanske delegacije v Združenih narodih

Na koncu je stalni delegat FLRJ v Organizaciji združenih narodov dr. Aleš Bebler podal kratko informativno poročilo o delu jugoslovanske delegacije v Združenih narodih od zaključka glavnega dela letošnjega zasedanja Generalne skupščine. Omenil je, da Generalna skupščina formalno še naprej zaseda in da je bilo njeno delo izključno posvečeno vprašanju Koreje.

Dr. Bebler je opozoril na nekatere nove elemente v korejskih problemih. Fronta se je relativno ustavila v bližini 38. vzporednika, Jugoslavija je vedno zastopala stališče, da bi samo na tej črti lahko prišlo do prekinitve sovražnosti. Drugo dejstvo, ki se ocenjuje kot pozitivno, je odstavev generala Mac Arthuraja.

Dr. Bebler je nato razložil stališče jugoslovanske delegacije v Varnostnem svetu pri razpravah o problemu Kašmira in omenil, da je sedaj pred Sve-

tom vprašanje incidentov na sirsko-izraelski meji.

Jugoslovanska delegacija je imela določene uspehe pri delu komisije za kolektivne ukrepe, katere član je tudi Jugoslavija. Pomembna je bila pobuda, da bi se ustanovile v okviru nacionalnih armad držav članice Združenih narodov enote, ki bi bile pripravljene in posebno opremljene ter na razpolago Združenim narodom ob potrebi. Nastopila so nesoglasja glede načina ustanovitve te mednarodne vojske. Nasproti predlogom, da se ustanovi mednarodna legija, v katero bi Združeni narodi neposredno regrutirali vojake, je jugoslovanska delegacija zastopala mnenje, da je treba iti v smeri, da bi taka vojska nastala sčasoma iz enot, ki se ustanovljajo v okviru nacionalnih armad, zaradi česar je to vprašanje za sedaj popolnoma odloženo.

V delu Gospodarsko-socialnega sveta je jugoslovanska delegacija prispevala precejšen pomen vprašanju mednarodnega financiranja. Na tem zasedanju je v glavnem prodrla mnenje jugoslovanske delegacije in je bila ena izmed najpomembnejših priporočil prav ta, da bi Združeni narodi ustanovili svoj poseben organ za mednarodno financiranje. Dr. Bebler je poudaril tudi stališče in prizadevanje jugoslovanske delegacije pri delu komisije za človeške pravice. V razpravi o izdelavi mednarodne konvencije o človeških pravicah, je jugoslovanska delegacija zavzela stališče, da je treba za tako konvencijo čimbolj natančno sprejeti vse pravice ali vsaj minimalne socialno-gospodarske pravice človeka.

Odgovarjajoč na vprašanje ljudskega poslancea Dobrosava Tomaševiča o pomenu obiska generalnega tajnika Organizacije združenih narodov v Jugoslaviji je dr. Aleš Bebler dejal, da je bil ta obisk manifestacija tesnega sodelovanja med Jugoslavijo in Združenimi narodi ter manifestacija velikega zanimanja Združenih narodov za Jugoslavijo. Pri tem obisku je prišlo tudi do zelo koristnih razgovorov glede vprašanj mednarodnega položaja na splošno in položaja Jugoslavije.

Po razlagi dr. Aleša Beblerja je bila sprejeta resolucija, s katero je zunanje-politični odbor izrekel priznanje delegaciji FLRJ v Združenih narodih za dosledno in načelno izvajanje ter tolačenje zunanje politike FLRJ, s čimer je bila seja zaključena.

NOVA ROMUNSKA IZZIVANJA NA MEJI

V zadnjem času so romunski obmejni organi povečali svojo izzivalnost. Blizu vasi Središta so večeraj romunski vojaki najprej zmerjali obmejnega stražnika Dušana Kneževića. Ker Knežević na zmerjanje ni odgovoril, je eden izmed romunskih vojakov začel streljati in ranil ga je v nogo. Knežević se je sam obvezal in ostal na svojem mestu. Ko so prišli drugi naši obmejni stražniki, so se romunski granicarji umaknili. Blizu vasi Sočice pa je nekaj romunskih stražnikov prestopilo mejo ter krenilo proti našemu rajonskemu stražniku. Romunski granicarji so se umaknili šele potem, ko je prišla patrulja iz naše obmejne postojanke. Zaradi teh najnovejših izredov bo naše zunanje ministrstvo protestiralo pri romunski vladi.

Južna Koreja odklanja severnokorejske predloge

Cete OZN napredujejo vzdolž vse korejske fronte

Tokio, 16. apr. (Un. Pr.) Vse enote Združenega poveljstva so večeraj napredovale več kilometrov vzdolž celotne fronte ter pri tem sledile počasi se umikajočim kitajskim in severnokorejskim enotam. Močnejši spopadi so bili samo na področju rezervoarja Hvačon. Kjer so kitajske enote izvedle več protinapadov. Kitajci so na svojem umiku proti severu požigali vsa skladišča, opremo in razno drugo gradivo, kar je onemogočilo ameriškim izvidnicam, da bi opazovale gibanje sovražnika. Sicer ni bilo na vsej korejski fronti nobenih večjih sprememb. Stab ameriške osme armade poroča, da so imeli večeraj Kitajci 2270 izgub.

Poveljnik ameriškega letalstva na Daljnem vzhodu general George Stratemayer je izjavil, da je bilo od začetka vojne v Koreji uničenih 314 severnokorejskih in kitajskih letal, med njimi 137 letal tipa »Mig-15« na reakcijski pogon. Ameriško letalstvo, ki je doslej izvedlo 171.000 poletov, je izgubilo v istem času 184 letal, od teh 11 v letalskih bitkah.

Predstavniki južnokorejske vlade je danes izjavil, da vlada Južne Koreje

ne more sprejeti severnokorejske ponudbe za mirno rešitev spopada, ker je samo krinka, za katero se skrivajo natrži za osvojitve celotne Koreje.

Kakor je bilo večeraj javljeno, je severnokorejska vlada zahtevala kot pogoj za mirno rešitev korejskega spopada umaknitev čet Združenih narodov iz Koreje.

General Mac Arthur je sinoči odgovoril z letalom iz Tokia v ZDA. Pričakujejo, da bo na skupni seji obeh zbornic parlamenta razložil svoje stališče do ameriške politike v Koreji.

Hongkong, 16. apr. (Un. Pr.) Pekinški radio je danes obožil sedmo skupino ameriškega letalstva, da je imela manevre na odprtem morju pred južno obalo Kitajske in da so ameriška letala napravila invazijo v zračni prostor kontinentalne Kitajske. Poročilo pekinkskega radia pravi, da je pet ameriških letal iz skupine 200 letal, ki so letela nad obalnim področjem Južne Kitajske, s strojnimi obstreljavami pristančnice Fučov. Tisk poziva kitajski narod, naj poveča svoje napore in neomajno nadaljuje akcijo za odpor proti Ameriki in za

pomoč Koreji. Podpirati je treba severnokorejsko vojsko in skitajske prostovoljce, da bi ameriški osvajalci doživeli popoln poraz. Pekinški radio dodaja še ni omenil ponudbe za vzpostavitev miru na Koreji, ki jo je večeraj poslala Združenim narodom severnokorejska vlada.

Sestanek predstavnikov arabskih in azijskih držav

New York, 16. apr. (AFP). Predstavniki 12 arabskih in azijskih držav v OZN niso na večerajšnjem sestanku pri indijskem delegatu Benegaluru Rauu pripravili nikakršnega predloga za novo akcijo, da bi se uredila korejska vprašanja. Razpravljali so o novem predlogu severnokorejske vlade za ureditev korejskega vprašanja, vendar niso hoteli dati nikakršnih izjav, preden ne prispejejo v Lake Success severnokorejski predlogi.

Pomočnik ameriškega zunanjega ministra Dean Rusk je danes izjavil, da bi razširitev vojne v Koreji pripeljala do tretje svetovne vojne, popolna umaknitev čet OZN iz Koreje pa bi obrabil napadalce, da bi napadli kje drugod. Kitajska in severnokorejska vlada doslej še nista pokazali nikakršnih želj, da bi odstopili od svojih namenov.

Odmev Kim Ir Senove ponudbe v OZN

Lake Success, 16. aprila. (Un. Pr.) Nekateri diplomatski krogi v OZN imajo najnovejši predlog Kim Ir Senove vlade za rešitev korejskega problema kot propagandno past, ki naj bi prikrila bližnjo ofenzivo. Tukaj podarjajo možnost, da bi ponudbo vlade Severne Koreje predložili Varnostnemu svetu, ki se bo jutri sestel zaradi razpravljanja o sirsko-izraelskem sporu. Varnostni svet pa lahko obravnava severnokorejsko ponudbo samo, če kdo izmed njegovih članov uradno zahteva, da se mora o tem pričeti razprava.

Dulles znova v Tokiu

Tokio, 16. apr. (Reuter). Posebni odposlanec predsednika Trumana za sklenitev mirovne pogodbe z Japonsko John Foster Dulles je prisel večeraj v Tokio. Po prihodu je izjavil, da se je v letalu po radiu pogovarjal z generalom Mac Arthurjem, ki je nekaj ur prej zapustil Tokio. Pripomnil je, da uživa njegova mislja podporo demokratske in republikanske stranke. Foster Dulles se bo verjetno mudil na Japonskem 10 dni.

Zahodnonemške tvrdke dobavljajo Vzhodni Nemčiji strateški material

Berlin, 16. apr. Vrščlec dolžnosti načelnika visoke komisije v Berlinu Johns je izjavil, da administrator Marshallovega načrta lahko ustavi dobavo materiala vsaki državi, ki spreminja sprejeto pomoč v strateški material ter ga prodaja Sovjetski zvezi in njenim satelitom, vstevši Kitajsko in Severno Korejo. United Press poroča, da bodo Zahodni Nemčiji ustavljene dobave na podlagi Marshallovega načrta, če zahodnonemške tvrdke ne bodo prenehale prodajati strateškega materiala Vzhodni Nemčiji. Predsednik anknetne podkomisije ameriškega senata senator O'Connor je izjavil, da je sedanje nadzorstvo nad izvozom vojaškega mate-

riala iz Zahodne Nemčije v ZSSR zadostno. Po njegovem mnenju bi se nalaze dalo preprečiti nedovoljeni promet, če bi v Zahodni Nemčiji ustanovili osrednji urad, ki bi strogo nadzoroval izvoz in izdajo izvoznih dovoljenj. Po nekih poročilih znaša vrednost ameriškega blaga, ki prihaja na ta način iz Zahodne Nemčije v Sovjetsko zvezo, več deset milijonov dolarjev. Sedanji ukrepi za preprečevanje te trgovine skoli Berlin, ki je glavni kanal, so bili izdani zato, ker so odkrili velikansko nedovoljeno odtekanje blaga iz Zahodne Nemčije v Vzhodno Nemčijo.

Zasedanje komisije za človečanske pravice

Zeneva, 16. aprila. (Tanjug) Danes se je začelo sedmo zasedanje komisije OZN za človečanske pravice. Na tem zasedanju bodo poleg drugih vprašanj obravnavali tudi vprašanje mednarodnega pakta o človečanskih pravicah in ukrepe za njegovo izvajanje. Na današnji seji je bila zavrnjena sovjetska resolucija, ki zahteva, naj se Kuomintangov delegat izključi iz komisije in sprejme v komisijo delegat LR Kitajske. Sklep je bil sprejet z 8 glasovi proti 3, trije delegati pa so se vzdržali glasovanja. Proti sklepu so glasovali delegati Jugoslavije, ZSSR in Ukrajine, glasovanja pa so se vzdržali delegati Libanona, Pakistana in Egipta. Dosedanji predsednik odbora OZN

Zborovanje Zveze izseljencev Slovenske Koroške

V soboto se je zbralo v Celovcu 130 delegatov Zveze izseljencev Slovenske Koroške, da izvedejo letni občni zbor na dan, ko so pred devetimi leti 14. aprila 1941 nacistični krvniki izselili stotine družin koroških Slovencev. Delegati so z ogorčenjem protestirali, ker je še vedno omogočeno sejati nacionalno mržnjo in sovražnost istim ljudem, ki so sodelovali pri izseljevanju. Na občnem zboru je bilo ugotovljeno, da še mnogim izseljencem ni povrne na škoda, ki so jo utrpeli, ko so jim nacisti izropali in uničili imetje. Zaradi tega je Zveza internirancev poslala deželni vladi za Koroško resolucijo, v kateri zahteva povrnitev prizadejane škode.

Na občnem zboru je bil izvoljen glavni odbor Zveze izseljencev Slovenske Koroške, za predsednika Vinko Greblacher, za tajnika pa Rado Janežič.

S. venski »Vestnik« je ob obletnici nasilne izselitve koroških Slovencev objavil članek, kjer med drugim pravi: »Zopet so na delu sile, ki zahtevajo odpravo slovenskega pouka na naših

V nekaj vrstah

Zeneva, 16. apr. (AFP). Gospa Roosevelt je prosila, da jo razrešijo dolžnosti predsednika OZN komisije za človečanske pravice. Za predsednika je predlagala dr. Charlesa Malika, libanonskega delegata, ki ga je komisija soglasno izvolila.

Gelsenkirchen, 16. apr. (Reuter). Člani svobodne nemške mladine — mladinske organizacije KP Zahodne Nemčije v Gelsenkirchnu so se spopadli s policijo. Neredi so bili na več krajih, ker so policaji skušali razgnati nedovoljeno demonstracijo mladincev, od katerih je večina prišla iz sovjetske okupacijske cone Nemčije. Ranjenih je bilo 13 policajev in več demonstrantov.

New York, 16. apr. Stevilo zaposlenih v ZDA je znašalo meseca marca 60.1 milijona, kar pomeni v primeri s prejšnjim mesecem povečanje za 1,2 milijona. Brezposelnih delavcev je bilo v marcu 2.1 milijona, t. j. 0,3 milijona manj kot prejšnjem mesecu. Povečanje zaposlenosti v ZDA razlaga poročilo ameriškega trgovskega ministrstva z zvišanjem proizvodnje v vojni industriji.

London, 16. apr. (AFP). 9000 londonskih pristaniških delavcev je začelo danes stavkati, da protestirajo proti nadaljevanju sodnega postopka proti sedmim delavcem, ki so obtoženi, da so organizirali ilegalno stavko. Obtoženi voditelji stavke so bili aretirani že v februarju. Od takrat je bilo že 6 protestnih 24urnih stavk. Zaradi stavke je počivalo 160 ladij v londonskih dokih.

Atlee bo moral preosnovati svojo vlado

London, 16. apr. Po pisanju »Timesa« je konservativna opozicija sklenila po proračunski razpravi zaostri kritično stališče do laburistične vlade. Politični komentatorji menijo, da mora izvesti predsednik Atlee korenito preobnovo vlade in spraviti mlajše moči v kabinet. Napovedujejo tudi spremembe v obrambnem ministrstvu in ministrstvu za vojsko. Večina komentatorjev meni, da so volitve neizbežne in da bodo verjetno oktobra.

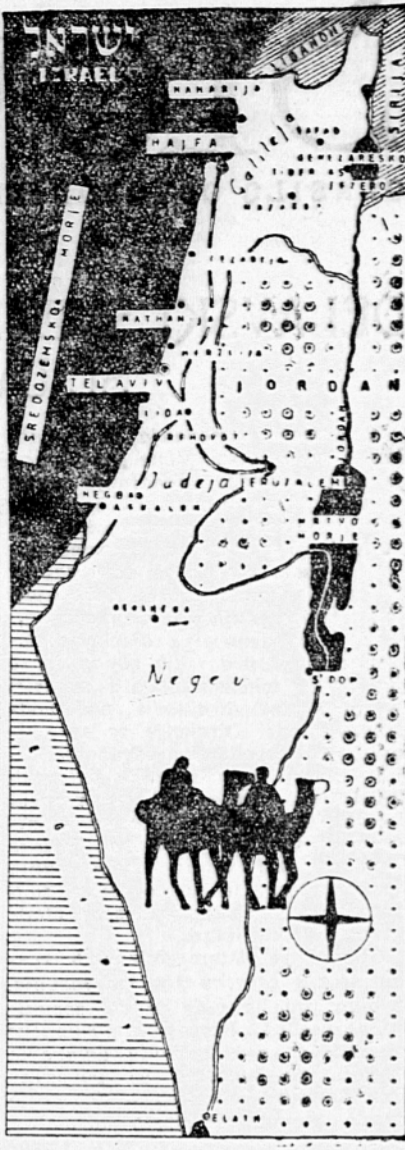
Pariz, 15. apr. (Reuter). Posebni odbor Evropske skupščine je potrdil francoski načrt o združitvi zahodnoevropskega transporta. Načrt doloca skupno upravo nad železniškim vodnim, letalskim in kopnim prometom v Zahodni Evropi. Vrhovno upravno telo za promet bo vodilo pristanišče naprave zahodnoevropskih držav. Skupna uprava za transport bo dopolnilo Schumanovega načrta. Načrt mora potrditi še Evropska skupščina ter odbor ministrov Evropske skupščine.

Karaci, 16. apr. (Reuter). Izvršni odbor Muslimsanske lige je sprejel resolucijo, v kateri izraza zaskrbljenost in čedalje večjo nestrpnost pakistanskega ljudstva, ker se brezkončno odлага rešitev indijsko-pakistanskega spora zaradi Kašmira.

Racioniranje kruha na Madžarskem

Budimpešta, 16. apr. (Tanjug). Madžarska vlada je objavila, da je z današnjim dnem uvedeno v vsej državi racioniranje kruha in sicer zaradi nedovoljenih manipulacij kulakov in drugih špekulantov.

Na Madžarskem so lani znova uvedli racioniranje sladkorja, moke, masla, maščob, slanine in mila, pretekli mesec pa je bilo racionirano tudi mleko. Sedaj so nastale tudi nekatere spremembe pri racioniranju svežega in suhega mesa. Namesto 300 g svežega mesa in 250 g suhega mesa, kolikor je doslej dobil sleherni član družine, bo znal odšel tedenski obrok 200 g svežega in 100 g suhega mesa.

Spor med Sirijo in Izraelom

Varnostni svet OZN bo danes razpravljal o pritožbah sirske in izraelske vlade zaradi incidentov, ki so se dogodili pred dnevi na meji med obema državama v demilitarizirani coni ob Galijskem jezeru.

Po poročilih telegrafskih agencij je incident izzval izsuševanje močvirij ob Galijskem jezeru. Izrael bi rad z izsušitvijo pridobil večjo površino zemlje za obdelovanje, Sirija pa ugovarja, da v sporazumu o premirju med obema deželama izsuševanje ni v načrtu. Zaradi tega sirski vojaki stalno ovirajo izraelske delavce, ki so zaposleni pri izsuševanju delih in nanje tudi streljajo. Nedavno so sirski vojaki v močvirni coni pri Hulehu ubili 7 izraelskih policistov in nato prišli na izraelsko ozemlje ter ranili še tri ljudi. V odgovor so izraelska letala bombardirala arabske vasi Nukeb, Kabra in Samra v notranjosti sirskega ozemlja.

Po poročilu agencije »United Press« je Izrael pripravljn razpravljati o miru s Sirijo v komisiji Združenih narodov za premirje. Poleg umika sirskih vojskih in polvojaških edinic iz demilitarizirane cone zahteva tudi popolno prenehanje streljanja na meji in vzpostavitev normalnega položaja v demilitarizirani coni.

Izraelska vlada predlaga tudi, naj bi bile v besedilu sporazuma določbe, ki bodo zagotovile mir med obema državama. Sirija je privolela v izraelski predlog za pogajanja, zahteva pa, naj Izrael plača škodo, ki jo je povzročilo bombardiranje Nukeba, Kabre in Samre in dovoli arabskim beguncem vrnitev v demilitarizirano cono, preden se prične pogajanja.

Razstava švicarske arhitekture v Sarajevu

Razstava švicarske arhitekture, ki je bila prirejena že v Ljubljani, so zdaj odprli tudi v Sarajevu in je imela že prvi dan mnogo obiskovalcev.

Tretje tekovanje naših glasbenih umetnikov

Na tretjem tekovanju jugoslovanskih glasbenih umetnikov v Beogradu so bili že trije nastopi, na katerih so bili določeni najboljši tekovalci za javne nastope, ki se začne 19. t. m. Od udeležencev tekovanja iz Ljubljane so dobili kvalifikacijo za javne nastope flavtist Boris Campa, tenorist Dimitar Gregorac, sopranistka Sonja Drakster in solopevka Vilma Bukovec, ki si je pri prvem nastopu pridobila nad 60 točk.

DELAVSKI SVETI SE UVELJAVLJAJO

Nadaljevanje s 1. strani

Kako široke oblike sodelovanja lahko prinese sistem samourpravljanja po delovnih kolektivih, nam kaže tudi primer železniških delavcev v Mariboru, kjer so delavci doslej dali že 90 raznih predlogov za izboljšanje delovnega procesa in kakovosti dela.

Seveda pa hkrati ne moremo mimo številnih slabosti in napak, ki jih je treba čimprej odpraviti. Najslabše je v tem oziru v lokalnih podjetjih. Večina slabosti izvira iz samonolje direktorjev oziroma upravnikov in iz centralizacije operativnih poslov pri poverjenosti. Lokalna podjetja morajo dobiti več samostojnosti, odpraviti je treba nepotrebno birokratično varuštvo od zgoraj, pa bo oživel delo v delavskih svetih. Zlasti v obrtno-uslužnostnih podjetjih se ne moremo govoriti, da so kolektivni prevzeli upravljanje podjetij. V nekaterih podjetjih, kakor n. pr. v ključavnarskem podjetju IV. rajona v Ljubljani se delavski svet sploh še ni sestel, v mnogih drugih podjetjih pa imajo besedo še vedno samo upravniki (n. pr. v podjetjih »Harmonika« ali »Roleta«). Da se te slabosti odpravijo, je svet za zakonodajo in izgraditve ljudske oblasti vlade LRS sklical posvetovanje, na katerem so bili sprejeti potrebni sklepi za oživljanje dela delavskih svetov lokalnih podjetij v Ljubljani. Podobne konference bodo tudi v drugih gospodarskih središčih.

monta navzoč in de delavec. Ponekod so take napake že popravili, kakor n. pr. v Trbovljah, kjer je do izvolitve novega predsednika delavskega sveta, izkušnega ruderja Toneta Aliča, skliceval zasedanja sekretar podjetja, ki ni bil niti član delavskega sveta; vodil je tudi zapisnik in odločal o formulaciji sklepov. V centralnih rudarskih delavnicah v Trbovljah je prišlo zaradi prevelike samovolje direktorja celo do preloma, nakar je bil direktor na zahtevo delavskega sveta odstavljen. Bolje je sicer, če se odnosi med delavskim svetom in direktorjem razširijo odprto v demokratični diskusiji na zasedanjih. Nikomur ne v korist, če na primer člani delavskega sveta v razgovorih s člani kolektiva kritizirajo odnose med upravo in delavskim svetom, na zasedanju delavskega sveta pa ne povedo svojega mnenja. Pogosta napaka je tudi preobsežen dnevni red ali pa razpravljanje o drobnarijah (delavski svet tovarne »Tiskanine« je nedavno razpravljal o nabavi lonca za kuhanje kave). V splošnem pa se lahko reče, da delavski sveti, ki se sicer močno zavzemajo za izpolnjevanje planskih nalog, premalo skrbje za socialne potrebe kolektiva in posameznikov. Zlasti v našem rudarstvu niso skoraj nikdar ukrenili za izboljšanje delovne zaščite, čeprav je bilo lani v rudnikih 28 smrtnih primerov in so zaradi nesreč in boleznih izgubili 365.000 delovnih dni.

Vse to so začetne slabosti, ki jih ne bo težko odpraviti, ko bodo kolektivni in njihovi predstavniki v delavskih svetih občutili več sproščenosti, ko se bodo bolj zavedali svojih pravic in dolžnosti. Ni se treba bati, da bi svoje pravice zlorabljali. Le razmeroma redki so bili primeri, da je delavski svet sprva razumel svoje pravice tako, da lahko vprosto razpolaga s premoženjem, kakor da bi bilo podjetje njegova last in ne last vsega ljudstva. Brez dvoma pa bo povsod oživel delo v delavskih svetih, ko bodo podjetja z bližnjim spremembo našega finančnega sistema in sistem planiranja dobila večje možnosti samostojnega odločanja na področju financ, planiranja in investicij, kar bo sistemu upravljanja podjetij po delovnih kolektivih šele dalo pravo socialistično vsebino in materialno podlago.

Vprašanja kompozicijskega oddelka na naši Akademiji za glasbo

(Članek objavljamo kot prispevek k vprašanju dela in uspešnosti kompozicijskega oddelka ljubljanske Akademije za glasbo.)

Uspeh kompozicijski večer mladih srbskih skladateljev, skromno najavljen kot produkcija slušateljev kompozicijskega oddelka beograjske Muzičke akademije, je v naši kulturni javnosti sprožil kopicu zanimivih vprašanj in problemov, ki se vsi nanašajo na delovanje in uspešnost kompozicijskega oddelka ljubljanske Akademije za glasbo. Naj ob skromno dmerjenem prostoru samo nakazem osnovne misli, ki se vsiljujejo ob primerjavi organizacije, sistema in metode dela ter rezultatov kompozicijskih oddelkov obeh akademij:

1. Po osvojitvi so bili v treh največjih centrih za glasbeno vzgojo, to je v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani približno isti sprejemni, delovni in razvojni pogoji (morda sta imela Zagreb in Ljubljana prav v kompozicijskem oddelku nekoliko prednosti

pred Beogradom). Kako je torej mogoče, da se je mogel beograjski kompozicijski oddelak široko razmahniti, da pa bomo v Ljubljani, ko bo absolutno zadnja skupina štirihi slušateljev, to je letos v juniju, kompozicijski oddelk enostavno zaprl? Ali pri nas ni več mladih ljudi, ki bi se hoteli vzgajati in resno udeleževati v tej smeri? Nam grozi morda nadprodukcija visoko kvalificiranega kadra?

2. Beograjska akademija je na kompozicijskem večeru predstavila 9 slušateljev iz razredov 4 profesorjev. Z drugimi besedami: slišali, primerjali in vrednotili smo sadove dela 4 osebnosti, morda različnih po svojih nazorih, morda celo po umetniških in človeških kvalitetah, ki pa se stikajo v osnovnih delovnih in vzgojnih principih. Če pomislimo, da navedeni 4 profesorji niso edini na oddelku, tedaj je jasno, da so v Beogradu dani ugodni pogoji: a) za izmenjavo in obogatitev teoretično-vzgojnih izku-

stev, kar je posebno važno za naš čas, ko skušamo postaviti temelje domačim kompozicijskim šolam; b) v zvezi s tem razbistriiti mnogo načelne problematike, ki ne zanima le današnjega skladateljskega rodu, c) za svobodno, neprisliljen in ustvarjalno-vzbudben kontakt med učiteljem in učencem, za pravilno odločanje o vzgoji, metodi dela in usodi mladega rodu. In pri nas? Kako je po širokem zamahu ob osvoboditvi in po prvih obrisih uspehov tega oddelka moglo priti do skrčenja predavateljskega kadra na enega samega predavatelja? Nam mar primanjkuje pedagogov? Je problem slovenske glasbene tvornosti, vzgoje mladega rodu in naše glasbene kulture na splošno res tako preprost, da ga lahko prepustimo enemu samemu, pa čeprav se tako kvalitetnemu predavatelju?

3. Kompozicijski oddelk je prav gotovo med največjimi, če ne celo najvažnejši oddelki Akademije. Nepravilno pojmovanje potreb in možnosti našega glasbenega razvoja z nekega ozkega, enostranskega in nerazumevalnega vidika bi nujno vodilo k upadanju in nikdar k rasti, ki so jo na

široko omogočili novi družbeni pogoji. Beograjska Akademija to jasno potrjuje in nakazuje, da bo mogoče ujeti korak z njo le, kadar probleme ne bomo več poenostavljali, kadar se bo za vprašanje vzgoje mladega skladateljskega rodu zavzel širok krog skladateljev-pedagogov z jasno perspektivo z velikim čutom do prevzete dolžnosti, do skupnosti in do potreb novega časa. Beograjska Akademija je dala ljubljanski zgledni primer: njeni mladi ljudje so s svojim solidnim znanjem na trdnih tleh, njih edini namen in smisel ni v nekem kozmopolitem simfonizmu, iz domačih tal črpaajo, iz živega folklorja, ki ga je v ta namen seveda treba najprej spoznati.

To pa je končno tudi cilj, h kateremu naj bi naši kompozicijski oddelki stremeli. Ob primerjavi številna slušateljev in uspehov obeh Akademij vsekakor ni pretirano, če za ljubljanski ugotovimo: premalo je bilo storjenega za organizacijo in rast oddelka, premalo za rast posameznika, ki bi se želel v tej smeri vzgajati, premalo je bilo jasne perspektive Vse te ugotovitve pa hkrati narekujejo tudi odločen prelom z dosedanjim praksol

Ciril Cvetko

Ugodnosti za izvoznike kmetijskih pridelkov

Za nadaljnjo gospodarsko-financijsko bismosvojitev podjetij uvajamo sedaj tudi nov način zunanje trgovine, ki bo proizvajalcu-izvozniku omogočil, da se po lastnem preudarku okrogoti z devizami, katere prejme za del izvoženih proizvodov. Prvi korak k temu novemu načinu zunanje trgovine predstavlja odlok zvezne vlade o razdelitvi deviz za izvožena živila.

Spremembe se nanašajo trenutno samo na kmetijstvo in živilsko industrijo. Določena jih bodo republiška in lokalna podjetja živilske industrije, lokalna industrijska in obrtna podjetja, trgovska podjetja, državna posvetstva, kmečke delovne in splošne zadruge.

V čem so te spremembe? Namesto dosedanjega izvoznega plana, ki je obsegal doslej vse izvozne predmete, bo ta plan od sedaj zajemal le okrog trideset kmetijskih pridelkov. Vse ostale pridelke, to je okrog 90%, bo možno izvažati z navadnim izvoznim dovoljenjem.

Za pridelke oziroma živilske izdelke, ki spadajo v izvojni plan, bo določen poseben odstotek stimulacije v devizah, ki ga bo prejel proizvajalec-izvoznik. Vendar ostane še nadalje v veljavi kontrola izvoza, to se pravi, kolikor bo plan izvoza enega ali drugega pridelka izpolnjen, bo možno ta pridelke še nadalje izvažati le z izjemnim dovoljenjem ministrstva zunanje trgovine. Ta omejitve in kontrola sta potrebni, ker gre pri tem večinoma za osnovna živila. Za izvoz živil, ki jih bodo izvožila podjetja s posebnim dovoljenjem po izpolnitvi plana, pa bodo prejela 80% deviz.

ki bo pospeševala trgovske zveze med našimi kmečkimi delavnimi in splošnimi zadrugami ter inozemskimi združnimi organizacijami. Ta trgovska agencija bo imela vedno veliki pomen ne samo za povečanje splošne delavnosti zadrug, temveč tudi za nadaljnji razvoj našega gospodarstva sploh. Posebno pomembno je to, da bodo proizvajalci za tisti odstotek deviz, ki jim pripada, preko svojih zadrug in imevane trgovske agencije lahko kupili v inozemstvu tudi razno industrijsko blago, ki ga potrebujejo. Finske zadruge so na primer že ponudile papir in ribiško opremo za pridelke naših zadrug.

Kupci iz Brazilije in Kaira na primer ponujajo razno industrijsko blago za naše vino in orehe. V New Yorku je veliko povpraševanje po našem fižolu. Vsekar je stanje na inozemskem tržišču takšno, da pomeni odlok zvezne vlade o razdelitvi deviz nov pomemben vir za preskrbo naših zadrug, če bodo le hotele izkoristiti vse možnosti, ki se jim nudijo. Dobra organizacija proizvoznice in primerna priprava ali predelava pridelkov za izvoz bo pa najboljši ukrep za uveljavljanje na svetovnem trgu, kjer je konkurenca ostra, kjer pa najdejo kakovostni pridelki vselej dobrega kupca.

PODELITEV PREHODNIH ZASTAVIC na okrajnem zboru Fronte v Šoštanj

V nedeljo so se zbrali delegati okrajnega zbora Fronte šoštanjskega okraja na tretje zasedanje, ki se ga je udeležil član Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije in ljudski poslanec za šoštanjski okraj Janko Rudolf. Delegati so pregledali dosedanje delo frontnih odborov v okraju. Pomemben uspeh je dosegel vaški frontni odbor v Zgornji Lokovici, kjer so vsi prebivalci z eno izjemo člani Fronte. Na okrajnem frontnem odboru so govorili o pomladanski setvi, obdelovanju zemlje in številnih nalogah Fronte v šoštanjskem okraju. Najboljši vaški odbori in delovni kolektivi v okraju so prejeli prehodne zastavice, prehodna priznanja in diplome, ki so si jih v šestmesečnem tekmovanju priborili v trajno last. Vaški frontni odbor v Zgornji Lokovici in vaški odbor Trošek sta prejela okrajno zastavico v trajno last, okrajno prehodno priznanje pa so si priborili v trajno last vaški odbori v Podkrajju, Solčavi, Velikem vrhu in v Rečici-trgu. Priznanje za izredno frontno delo pa je prejel vaški frontni odbor v Lučah in mladinski aktiv v Saleku. Delovni kolektiv Gradisa in mizarška delavnica iz Šoštanj ter delovni kolektiv krajevni podjetij v Velenju so tudi prejeli v trajno last prehodno zastavico. Na okrajnem zboru so nato izvolili delegate 18 najboljših frontnih delavcev, ki bodo šoštanjski okraj zastopali na tretjem kongresu Osvobodilne fronte.

Velika škoda zaradi slabe ceste

Automobilna cesta Prevalje-Crna je edina prometna žila mežiškega kota. Po tej poti prevozi dnevno do 500 ton tovora, pa tudi več. Na železniško postajo v Prevaljah izvažajo svinco in les, pa tudi v obratno smer je treba za preskrbo rudnika, rudarjev, gozdnih delavcev in drugih potrošnikov marsikaj prepeljati. Velik je tudi osebni promet. Toda mežiška cesta je zelo slaba. Pred leti so nekaj kilometrov cestiščki asfaltili, toda asfalt je razpadel. Jame v cesti so ponekod globoke do skoraj četrt metra in soferji se jih morajo dobesedno izogibati. Zaradi počasne vožnje porabijo preveč goriva, okvare nastanejo zaradi slabe ceste v mežiški dolini okoli 4 milijone dinarjev letno. Cestna uprava sicer skrbi za popravila z gramozom, ki pa ob tako velikem in težkem tovornem prometu zaleže na nekaj mesecev. Misliti bi treba na naklopanje z granitnimi kockami (vsaj od Prevalj do Zerjavia), ki bi v celoti okrog 20 milijonov din, a bi se zaradi manjših stroškov v avtomobilskem prometu izplačalo že v nekaj letih. Razen tega pa tudi dragi popravil na cesti skorajda ne bi bilo.

Postajo si gradimo

V Starem gradu pri Krškem so že ored petimi leti sklenili, da bodo zgradili železniško postajo. To so res že mnogo poskušali, a ni se morali dokončati, ker ni bilo dovolj denarja. Zdaj pa se celotno delo ura daleč. Minevala so leta a postaje še vedno ni bilo. Tokrat pa so se vendarle pripravili k delu. Črna bo šlo tako naprej kot kaže. V Starem gradu ka kmalu nova postaja.

Nepošten obrtnik

Radiotehnik Ivan Felčič iz Maribora je hotel obogatiti. Pri tem pa je zašel tako daleč, da se ni ustiral niti navadne kraje izkušnje, niti tihotapljenja tuje valute. Takoj po osvojitvi je še kot uslužbenec Radio-centru ukradel 8 perzijskih preprog, ki so mu vrgle lep izkupiček. Kmalu nato je v stolni ulici 21. v Mariboru, praj menutu v najem, imel ogromno zalogo radijskih delov, je strankam lagal, da radijskih aparatov zaradi pomanjkanja delov ne more popraviti, jih nato poceni odkupil, z majhnimi stroški pravih naprav prodal. Opoljski glavca Franca Kranjčana iz Vinarske ulice je kupil lani decembra 25.000 do 30.000 din vreden račun znamke »Philips« za 5000 din. Družinski oče Kranjčan, ki je bil v hudi denarni stiski, je prosil Felčiča, naj mu denarje izplača. Felčič je bil pripravljen, da mu denarje izplača, če mu je ta dobavljal potreben material za 335.595 din. Silna lažna računa z visokimi zneski je izdelal tudi za Franca Moza, ki sploh ni vedel med življenj in za Antona Poropata, ki je že zdavnaj v Kopru. Za slučaj, da bi mu v resnici zmanjkalo materiala, se je zavaroval z nakupom tuje valute in zlata. Od mariborskega urarja Ervina Mulca je kupil 10 zlatnikov za 4000 din, od Jožeta Udela iz Jarenine 25 dolarjev po 500 din, od še neugotovljene ženske iz Maribora pa 10 dolarjev po 800 dinarjev. Vso to »zreverenje« je lani po svoji 75-letni materi izhitopil v Avstrijo.

Razkrinkani vlomilci iz železniške vagona

Na železniški postaji v Varaždinu so prijeli 10 polnoletnih vlomilcev. V železniški vagoni v Vodu, to je v železniški vagoni, v kateri so bili vloženi vsi predmeti, ki so jih vložili v vagon. V vagonu so našli tudi vsi predmeti, ki so jih vložili v vagon. V vagonu so našli tudi vsi predmeti, ki so jih vložili v vagon.

Se so med nami birokrati

Od ministrstva za delo do ministrstva za trgovino je le nekaj korakov čez ulico, spis pa potrebuje za to kratko pot dolgih 5 dni. Pa tudi potem se mu »brzi« ni dovolj. Ministrstvo za trgovino do mestnega ljudskega odbora »hodi« ta neoblegane zopet 4 dni, a koliko časa bo še potrebno, da pride do Narodne banke, kjer bodo na podlagi tega spisa končno menda izdali živilski list za izvoz, ki bi jo moral prejeti že 1. v mesecu, — je še veliko vprašanje.

Uprava Okrajne zveze kmetijskih zadrug Ljutomer

Uprava Okrajne zveze kmetijskih zadrug Ljutomer, ki je v Ljubljani, je dobavljatelj in odjemalec, da je trgovsko podjetje OKZ Ljutomer od 1. aprila 1951 v likvidaciji. Prosimo vse upnike, da najkasneje do 20. maja 1951 poravnajo svoje obveznosti oziroma prilagodijo svoje terjatve. Uprava. 1252-a

LIKVIDACIJA

Gradsko sodno sodišče je razglasilo likvidacijo podjetja »GRANAP« Ljubljana. N. O. Livno preide to podjetje z 30. junijem v likvidacijo. Pozivamo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve in dolžnike, da poravnajo svoje obveznosti po odločenem roku. Vse obveznosti, ki so nastale na »Granap« v likvidaciji. Ljvno. Likvidatorji: Mate Tadić, povjerenik GNO i Vlado Glogovec, šef računovodstva Granap. 1239-a

UMRLI

Potrl od žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naš dober mož, ata in stric MARTIN KRALJIC v Ljubljani, Cesta dveh cesarjev 261, umrl. Pogreb bo v sredo ob pol 15. Iz žalnice vježe. Janjeva, Zaljubljeni: žena Rozalija, hčerka Marija in ostalo sorodstvo. Sporočamo žalostno vest, da je 18. aprila došel naš dober mož, brat, stric, svaček in zet inž. JOŽKO LEVČNIK, višji godboški svetnik in pokrobu. Pokopnikovo grobo je počakalo na Zalah v kapelici sv. Frančiška do 8. zjutraj — 18. aprila, kakor bi prepelejo na Železnice nad Skofjo Loko, kjer bo 19. aprila ob 10. urah odšel v pokoj. Vojvoznica 17. aprila Zaljubljeni: žena Dana, brat Karel, gener. major in ostalo sorodstvo.

OBVESTILA

SE ČESTARJEV za vzdrževanje cest na teritoriju mesta Ljubljane sprejme poverljivost za več letno delo. Podrobnosti javimo.

Nov način kreditiranja kmetijskih zadrug

Zvezno ministrstvo za finance je izdelalo odredbo o novem načinu kreditiranja kmečkih delovnih zadrug in združnih ekonomij; Narodna banka bo dajala kredite samo tistim kmečkim delovnim zadrugam, podjetjem skladov za mehanizacijo, združnim ekonomijam in kmetijskim organizacijam, ki so sposobne izpolnjevati svoje obveznosti. Zadruga, ki niso planirale ali nimajo tržnih presežkov, ne bodo dobile kreditov.

Kmečke delovne zadruge bodo lahko uporabile kredite za nabavo sredstev za reprodukcijo (seme, umetno gnojilo, razno kmetijsko orodje, sol, živilska sol, sredstva za varstvo rastlin in žive ino ipd.). Razen tega bo Narodna banka dajala kredite kmečkim delovnim zadrugam za nakup živine za vzrejo, živilske krme in za drugo gospodarsko delavnost. Kredite bo dajala tudi za tiste posle, ki jih zadruge opravljajo samo začasno, toda samo tistim zadrugam, ki lahko po oceni banko uspešno opravljajo posle, za katerega zahtevajo kredit. Zdrugam in organizacijam se bodo dovoljevali krediti tudi za proizvodnjo opeke, apna, seno, njo drv za prodajo in podobno. Splošnim kmetijskim zadrugam se bodo dovoljevali krediti za njihovo trgovsko in proizvajalno delavnost. Preden bodo zadruge organizacije začele izkoriščati odobreni krediti bodo morale skleniti z Narodno banko kreditno pogodbo.

Tudi izraelski ribiči se bodo učili od naših tunolovcev

Kakor je znano, so tuniske oblasti povabile naše ribiče, da tudi letos od delujejo pri lovu na tune in pokazujejo tuniškim ribičem jugoslovanski način lova z mrežami »plivavnicami«. To dni sta odpluli v tuniške vode ribiški ladji »Napredaka« in »Hvare«. Za lov v tuniški vodah so letos pripravili močnejše mreže, ker se je lani izkazalo, da lažje mreže niso držale velike teže, vplivljenih tunov, ki so v tamkajšnjih vodah mnogo večji. Tako specialna mreža je dolga 800 m in sega v globino do 50 m.

Naše ribiče so pravkar povabili tudi v Izrael. Ministrstvo za ribarstvo LR Hrvaške je te dni prejelo povabilo iz Izraela, da bi se tja napotila ekipa ribičev strokovnjakov, ki bi izraelskim ribičem pokazala sodoben način lova na tune z mrežami »plivavnic«. Po nalogu ministrstva za ribarstvo bo v kratkem odplula druga ekipa strokovnjakov na lov v izraelskih vodah.

Poskrbite za zdravstveno ogrožene!

Po zakonitih predpisih so upravitelji do rednega obroka mleka vsak dan tudi delavci, ki delajo pri zdravju škodljivem delu. Med temi so zlasti tiskarji, ki delajo s svincom, predvsem pa tisti, ki imajo opravka s tekočim svincom ter grafičarji, ki delajo s kemikalijami.

Zaradi izrednega pomanjkanja mleka pa tudi pri zdravstveno zelo ogroženih delavcih ne dobivajo že cele tedne mleka niti v malih količinah na dan, še manj pa da bi ga prejimali vsak dan i liter, kakor to določajo zakoniti predpisi. Med prizadetimi delavci so tudi predvsem steropteri, strojni stavci, stavci, kemikarji, bakterijski inid. ter tudi vlagalci, na katere svinco učinkuje prav nevarno — je zelo mnogo zastrupljen s svincom. Svoječasne kolektivne zdravniške preiskave so pokazale, da je med temi zdravstveno ogroženimi delavci okoli 65% že zastrupljenih s svincom. Te in pa tiste, ki še niso zastrupljeni s svincom, je mogoče ohraniti pri delovni sposobnosti le z zadovoljivo prehrano (maščobe, moka, sladkor), v kateri pa je mleko odločilnega pomena. In prav tega ni.

Ker pa ni prilekovi, da bi bilo kakor pri zdravstveno zelo ogroženih delavcih, da bi morali biti vsi ti zdravstveno ogroženi delavci prvenstveno upoštevani pri akciji CARE. Naj se tem delavcem da primerno nadomestilo za izpadek mleka.

Na dani je, da bi morali biti vsi ti zdravstveno ogroženi delavci prvenstveno upoštevani pri akciji CARE. Naj se tem delavcem da primerno nadomestilo za izpadek mleka.

Na dani je, da bi morali biti vsi ti zdravstveno ogroženi delavci prvenstveno upoštevani pri akciji CARE. Naj se tem delavcem da primerno nadomestilo za izpadek mleka.

Avtomobil za množično rentgensko slikanje pljuč, ki ga je v Slovenijo poslal Mednarodni dečji fond — UNICEF. To je dragocena pomoč k prizadevanju naših zdravstvenih oblasti za varstvo zdravja naših otrok in mladine.

Novo cene zdravilnim zeliščem!

Trgovsko podjetje GOSAD je končno razpisalo cene za zdravilna zelišča vsem okrajnim odkupnim podjetjem, ta pa jih bodo dostavila kmetijskim zadrugam. Množice je bilo kratkoročno nabirajo, ki bi se radi zbirali pa niso vedeli, kaj naj nabirajo in po kakšni ceni bodo dobili zelišča plačana.

Nekatera zelišča so v polnem cvetju ali tako, da se od njih najlažje nabirajo. Nove cene so za nabiralec takšne, da jim bo nabiranje zelišč prineslo velik dohodek, posebno tistim, ki nimajo stalnega zaslužka. Zbirali pa bodo zelišča v prostem času, tudi tisti, ki so sicer zaposleni v kmetijskih zadrugah, če bodo blaga pa je v trgovinah čedalje več.

Zbiranje zelišč zahteva pazljivo in doslednost. Zelišča je treba pravilno nabirati in posušiti ter čim hitreje oddati zadrugi. Nabiralec mora vedeti, da se vsi nadzemski deli zelišč nabirajo s kark, ko so popolnoma suhi, torej ne po dežju ali zgodaj zjutraj, ko je še rosa; je korenine nabiramo po dežju, da se lahko izkopajo. Cvetje zbiramo takrat, ko se ni popolnoma razcvetelo in ga hitro posušimo v senči. Korenine so najboljšje pred cvetenjem. Zbrane korenine je treba oprati, očistiti malih korenin, če so velike, jih je treba še razrezati, kakor to navajajo navodila v knjigi »Zdravilna zelišča in gozdni sadeži«, ki jo je izdalo trgovsko podjetje GOSAD in se dobe v vseh poslovalnicah Državne založbe Slovenije.

Letos se zbira tudi hrastova mah, ki se pa ne more odkopati. Za se nabirajo do konca aprila, najboljši je prvič, drugič malo, pozneje nabiraj nima nobene vrednosti. V naslednjem navajamo zelišča, ki se bodo nabirala v aprilu in maju in oklepalih so latinska imena: Nežka, snaha; Janez, Mirko, Marjan, Anđelina; Repinec (Bardane); Polča, češnja; Belladonna; Bolita; neža ali kornjaka (Carlinca); Regrat rumeni (Raraxac) ne zamenjati s plavim regratom —

Zamenjajte lesene dimnike z zidanimi

V murskookrajnem okraju je še mnogo malih hiš, ki so krpite s slamo, pa tudi dimnik imajo lesen, tako da je nevarnost požara vsakdanja. Zato je navedenih hiš, ki imajo lesene dimnike, zidanimi. Zidanimi dimnikom je treba zamenjati lesene dimnike z zidanimi. Zidanimi dimnikom je treba zamenjati lesene dimnike z zidanimi. Zidanimi dimnikom je treba zamenjati lesene dimnike z zidanimi.

Prometna nesreča na Dolenskem

Pri Vavti vasi-Travniki v novomeškem okraju je ostala ozka in slaba. Sofici vozovi po njej, mora biti posebno previden in previden. Na to nista mislila uslužbenec gozdne avtoparka v Straži Antona Vlačič in njegov sofer Stefan Kovčak, ki sta se te dni močno vpeneta v njeno ozko in slabo. Sofici vozovi po njej, mora biti posebno previden in previden. Na to nista mislila uslužbenec gozdne avtoparka v Straži Antona Vlačič in njegov sofer Stefan Kovčak, ki sta se te dni močno vpeneta v njeno ozko in slabo. Sofici vozovi po njej, mora biti posebno previden in previden. Na to nista mislila uslužbenec gozdne avtoparka v Straži Antona Vlačič in njegov sofer Stefan Kovčak, ki sta se te dni močno vpeneta v njeno ozko in slabo.

LIKVIDACIJA

Gradsko sodno sodišče je razglasilo likvidacijo podjetja »GRANAP« Ljubljana. N. O. Livno preide to podjetje z 30. junijem v likvidacijo. Pozivamo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve in dolžnike, da poravnajo svoje obveznosti po odločenem roku. Vse obveznosti, ki so nastale na »Granap« v likvidaciji. Ljvno. Likvidatorji: Mate Tadić, povjerenik GNO i Vlado Glogovec, šef računovodstva Granap. 1239-a

UMRLI

Potrl od žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naš dober mož, ata in stric MARTIN KRALJIC v Ljubljani, Cesta dveh cesarjev 261, umrl. Pogreb bo v sredo ob pol 15. Iz žalnice vježe. Janjeva, Zaljubljeni: žena Rozalija, hčerka Marija in ostalo sorodstvo. Sporočamo žalostno vest, da je 18. aprila došel naš dober mož, brat, stric, svaček in zet inž. JOŽKO LEVČNIK, višji godboški svetnik in pokrobu. Pokopnikovo grobo je počakalo na Zalah v kapelici sv. Frančiška do 8. zjutraj — 18. aprila, kakor bi prepelejo na Železnice nad Skofjo Loko, kjer bo 19. aprila ob 10. urah odšel v pokoj. Vojvoznica 17. aprila Zaljubljeni: žena Dana, brat Karel, gener. major in ostalo sorodstvo.

OBVESTILA

SE ČESTARJEV za vzdrževanje cest na teritoriju mesta Ljubljane sprejme poverljivost za več letno delo. Podrobnosti javimo.

»Dramatičen prizor od ljubljanskih Drami

DNEVNE VESTI

KOLEBAR
Torek, 17. aprila: Rudolf, Rusalika.
Sreda, 18. aprila: Mirt, Konrad.

SPOMINSKI DNEVI
17. IV. 1943. — Nemški zunanji minister Ribbentrop je svetoval italijanski vladi stroge mere proti slovenskim partizanom in upornikom.
17. IV. 1945. — V prekomorska brigada iz sestava IV. armade JA na svojem poslednjem pohodu prekorali Kolpo pri Vinici in stopi na osvobodeno slovensko ozemlje.

Studentsko kulturno-umetniško društvo Tone Tomšič univerze in visokih šol v Ljubljani bo priredilo ob petindesetletni obletnici zborov in 10-letnici OF v sredo 18. aprila ob 20. v Domu sindikatov Večer plesov in solistov. Vstopnice v prodaji pri vratarju univerze in eno uro pred prireditelji. 1058-n

Redni občni zbor Slavističnega društva bo v nedeljo 22. aprila ob pol devetih zjutraj v Slovenskem seminarju NUK. Cilni javljeno vabiljeni! 1044-n

Planjsko društvo Ljubljana-matica bo priredilo v četrtek 18. aprila ob 20. v Domu sindikatov predavanje Slavica Smoleja: Lepote naših gor, s številnimi krasnimi barvanimi diapozitivi. Vstopnina: sedeži 25 din, stojšča 15 din. Prodaja vstopnic v društveni pisarni. 1057-n

PUNIK bo priredil v nedeljo 22. aprila smučarski izlet v Kranjsko goro. Prijave do petka v poslovalnici Punitik v Ljubljani. 1053-n

SKUD Nova Zarija (gostinč) ima vsak četrtek ob 20. v Ljudski restavraciji na Miklošičevi cesti plesne vaje pod vodstvom mojstra Jenka. Buffet. Igrajo 1953-n

V Kolečju pripravljajo telovadno akademijo. V proslavo prireditelji OF pripravljajo TD Kolečje s sodelovanjem članov srednjega telovadnega društva, bivajočih izven Kolečja in nekdanjih telovadcev na Taboru slavnostno akademijo. Kdor se želi prireditvi udeležiti, naj do 25. aprila javi dr. Antju v Kolečju. 1052-n

Planjsko društvo Radovičja obvešča vse planince in prijatelje planin, da bo Roblekov dom na Begunščici 1. maja žalno oskrbovan. Koča bo redno oskrbovana od 6. maja dalje.

Poslednjih pozivamo vse žane likvidirane. Kreditne zadruge, ki je bil na ustanovljena 1948 v Zagorju, da svoje vloge, naložene pri Krajevni hranilnici v Zagorju dvignemo do 31. maja 1951, ker bodo po tem dnevu zapadle v korist Krajevnega ljudskega odbora. 1048-n

GLEDALIŠČE

DRAMA
Sreda, 18. apr. ob 20: Križca: Vučkaj. Red C. Cetrtek, 19. apr. ob 20: Kozak: Profesor Klepec. Premjera. Izven.

OPERA
Torek, 17. apr. ob 20: Lhotka: Srednjevska ljubezven. Zaključena predstava za sindikat univerze.
Cetrtek, 19. apr. ob 20: Puccini: Tosca. Zaključena predstava za LSM TVS in MVS.
Sindikat univerze ima zaradi premaknitve Taylorjevega koncerta s torika na sredo, predstavo »Srednjevska ljubezven« v operi v torek 17. in ne v sredo 18. aprila.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE ST. JAKOBSKI TRG
Sreda 18. apr. ob 17: dr. Jan Malik: »Zogica Marogica«. Zaključena predstava za šolo Vrtača.
Cetrtek 19. apr. ob 17: dr. Jan Malik: »Zogica Marogica«. Zaključena predstava za šolo Vrtača.

VESELI TEATER '90' IZ LJUBLJANE
Torek 17. apr. v Stični na Doi., Titov dom. Začetek ob 20. 1059-n

KUD IVAN ROB, LJUBLJANA
Torek 17. apr. ob 20: Mrak: »Rdeči Logani« (25 uprizoritev). Tekmovalna predstava v Domu kulture železnice in na Masarykovi cesti.
Sreda 18. apr. ob 20: Mrak: »Rdeči Logani« v Domu kulture v Hrenovih ulici. 1058-n

SLOVENSKO NAR. GLEDALIŠČE V MARIBORU
Sreda 18. apr. ob 20: L. Delibes »Coppelia«. Red B.
Cetrtek 19. apr. ob 10: Generalika, zaprtje. Petek 20. apr. ob 20: Lope de Vega »Začarani gajci«. Red C.
Sobota 21. apr. ob 20: J. Massenet »Marna«. Premjera. Izven.
Nedelja 22. apr. ob 10: M. Hezel »Narodna predstava«. — Ob 15: D. Gorinšek »Rdeča kapica«. Izven. — Ob 20: F. S. Finžgar »Veriga«. Izven.

KONCERTI
V četrtek 15. aprila začne javni nastopil gojencev Srednje glasbene šole in učiteljev Akademije za glasbo. Prvi večer nastop mladi Art Bentonec iz šole prof. Zorke Bradačeve. Začetek ob 20. v mali Filharmonični dvorani. Sporedni koncerti od srede dalje v Knjižarni muzikalni. 1063-n

Koncert E. Kendall Taylora z orkestrom Slov. filharmonije, ki je bil na povod za noselj ob 20.15 v Unioni, je obložen in bo jutri v sredo ob 20.15 v Unioni. Dirigent Jakob Cipek. 1061-n

V soboto 21. aprila bo koncertual v Unioni francoski čelist Pierre Fournier z orkestrom Slov. filharmonije. Dirigent Bogo Leskovic. Podrobnosti javimo.

PREDAVANJA

Geografsko društvo vabi na strokovno predavanje univ. docenta Ceneta Maloča o temi: »Klasifikacija površinskih oblik s stališča ekonomske geografije«. Predavanje bo v sredo 18. aprila ob 18. v seminarjski sobi Geografskega inštituta na univerzi. 1054-n

Ministrstvo za prosveto LRS bo s šolskim letom 1951/52 omogočilo 5 učiteljem študij pedagoške in filozofske filozofske študije na univerzi. V tem delu jim bo odobrilo 4-leten plačan študijski dopust. Pogoji: vsaj 2-letna šolska praksa z opravljenim strokovnim izpitom, dobra strokovna ocena, dobro zdravstveno stanje. Interesni naj vložijo prošnje z ožbirnim življenjepisom in dokazili o zdravstvenem stanju na personalni oddelku Ministrstva za prosveto najkasneje do 1. maja 1951. 1264-a

KINO

LJUBLJANA — UNION: ameriški film »Plus na vodi«. Kratk film: Obzorje. 15. Predstava ob 18.15 in 20.15. — **MOSKVA:** ameriški film »Maščevanje. Rdeči čarolnice«. Kratk film: Filmske novosti 13/XXI. Predstava ob 15. 17. 19. in 21. — **SLOGA:** ameriški film »Nevesta napredaj«. Kratk film: Veliki izleti. Predstava ob 15. 17. 19. in 21. — **TRIGLAV:** francoski film »Clochmerle«. Obzornik 47. Predstavi ob 18. in 20. — **SISKA:** ameriški film »Zmajevost seme II. del. Srbski mesečnik 32. Predstava ob 18. in 20. — **VEČICE:** ameriški film »Tvoja luč«. Cmožarski mesečnik 8.

MARIBOR — PARTIZAN: jugoslovanski film »Carobni meč«. Kratk film »Događevje v Raši«. — **UDARNIK:** italijanski film »Milin na Padu«. Filmske novosti 10.

CELJE — METROPOL: ameriški film »Kraljev brivcev. Mesečnik JLA 20. — **DOM:** češki film »Slutnja. Kratk film »Brašna pomoč«.

KRANJ — STORZIČ: angleški film »Hamlet«.

JESENICE: ameriški film »Brazjav na zahod«. Hrvaški pregled 10.

BLEJ: angleški film »Zgubljeni dnevi«. Cmožarski mesečnik 12.

NOVO MESTO: ameriški film »Zimska zgodba«. Obzornik 45.

KAMNIK: angl film »Srebrno ladjevje«. Hrvaški pregled 7.

PTUJ: francoski film »Kavarna v pristanu«. Filmske novosti 5.

TRBOVLJE: ameriški film »Zapeljivost iz New Orleansa«. Filmske novosti 38.

MURSKA SOBOTA: nemški film »Sreča mora molčati«. Kratk film »Zetev in klasje«.

